

Asia: 1/41/2016

Lausuntopyyntö yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanotyöryhmän (TATTI) mietinnöstä ja työryhmän ehdotuksesta hallituksen esitykseksi uudeksi tietosuojalaiksi

1 luku. Yleiset säännökset

Yleiset kommentit

-

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

2 luku. Käsittelyn oikeusperuste eräissä tapauksissa

Yleiset kommentit käsittelyn lainmukaisuutta koskevasta 3 §:stä.

-

Yleiset kommentit erityisiä henkilötietoryhmiä koskevasta 5 §:stä ja rikostuomioita ja rikkomuksia koskevasta 6 §:stä.

-

Tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamiseen lapselle sovellettavan ikärajan tulisi olla:

-

Ikärajaa koskevat perustelut

-

3 luku. Valvontaviranomainen

Yleiset kommentit suullista käsittelyä seuraamuslautakunnassa koskevasta 16 §:stä

-

Muut yleiset kommentit valvontaviranomaista koskevasta 3 luvusta.

-

4 luku. Oikeusturva ja seuraamukset

Yleiset kommentit käsittelyn viivästymistä koskevasta 23 §:stä.

-

Tulisiko yleisen tietosuoja-asetuksen 83 artiklan mukaisia hallinnollisia sakkoja voida kohdistaa myös viranomaisiin ja julkishallinnon elimiin?

-

Perustelut

Eläketurvakeskus ei kategorisesti ota kantaa siihen, että pitäisikö hallinnollisia sakkoja voida kohdistaa myös viranomaisiin ja julkishallinnon elimiin. Eläketurvakeskus katsoo, että erityinen hallinnollinen sakko julkiselle toimijalle olisi uutta Suomessa ja koskisi oikeushyvistä vain tietosuojaa. Tämän vuoksi asiaa pitäisi vielä perusteellisesti selvittää.

Jos kansallisesti päädyttäisiin siihen, että viranomaisille ja julkisille hallintoelimille ei voitaisi määrätä hallinnollista sakkoa, täytyisi tietosuoja-asetuksen mukaan varmistaa muu vaihtoehtoinen, tehokas seuraamusjärjestelmä. Työryhmä toteaa mietinnössä yksikantaan, että vaihtoehtoinen seuraamusjärjestelmä voisi olla rikosoikeudellinen järjestelmä, jonka arviointiin ja kehittämiseen työryhmällä ei ole ollut kompetenssia tai tosiasiallista mahdollisuutta. Kuten Eläketurvakeskus toteaa edellä, erityinen hallinnollinen sakko julkiselle toimijalle olisi uutta Suomessa ja koskisi oikeushyvistä vain tietosuojaa. Näin ollen vaihtoehtoisen seuraamusjärjestelmien selvittäminen olisi erityisen tärkeää, jotta eri vaihtoehtojen mahdollisia vaikutuksia voitaisiin aidosti punnita keskenään.

Eläketurvakeskuksen näkemyksen mukaan jatkotyössä olisi selvitettävä myös millaisiin ratkaisuihin muissa maissa päädytään. Esimerkiksi Ruotsin vastaavassa komiteamietinnössä (SOU 2017:39) on päädytty siihen, että julkisille toimijoille voitaisiin tietosuojarikkomuksesta määrätä hallinnollinen sakko, mutta sen enimmäismäärä voisi olla noin kymmenesosa asetuksen mukaisesta enimmäismäärästä. Jos Suomessa vaihtoehtoisten sanktioiden tarkastelu johtaa siihen, että julkisille toimijoillekin voitaisiin määrätä asetuksen mukainen hallinnollinen sakko, Eläketurvakeskuksen näkemyksen mukaan jatkotyössä tulisi selvittää, olisiko Suomessa vastaavia perusteita siihen, että julkisille toimijoille määrättävän sakon enimmäismäärä olisi asetuksen mukaista enimmäismäärää alhaisempi.

Varsinkin yksityisten alojen työeläkeyhtiöt saatettaisiin kuitenkin tulkita yrityksiksi, joihin sovellettaisiin liikevaihtoon sidottuja prosenttiosuuksia mahdollisia hallinnollisia sakkoja määrättäessä. Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa (14/2012) on määritelty se, kuinka työeläkeyhtiön liikevaihto lasketaan. Finanssivalvonnan määräysten mukaan laskettu liikevaihto

nousee työeläkeyhtiössä helposti useisiin miljardeihin euroihin, joten liikevaihtoon sidottu sakon enimmäismäärä olisi useimmissa tapauksissa reilusti yli sata miljoonaa euroa. Tätä ei voida pitää oikeasuhtaisena tai tarkoituksenmukaisena sanktiona, kun otetaan huomioon, että julkishallinnon elimille hallinnollisen sakon enimmäisraja olisi 20 miljoonaa euroa, jollei kansallisessa lainsäädännössä toisin säädetä.

Yksityiset eläkelaitokset ja Eläketurvakeskus ovat välillisen julkishallinnon elimiä. Lisäksi työeläkeoimijoihin sovelletaan mm. hallintolakia sekä virkavastuuta koskevia säännöksiä silloin, kun niissä käytetään julkista valtaa. Näin ollen olisi perusteltua, että asetuksen mahdollistamaa kansallista liikkumavaraa tulisi käyttää siten, että hallinnollisten sakkojen osalta kaikkiin työeläkeoimijoihin sovellettaisiin samoja enimmäismääriä kuin muihin julkisen hallinnon toimijoihin.

Mikäli vastaus hallinnollisten sakkojen kohdistamista viranomaisiin koskevaan kysymykseen on ei, pyydetään esittämään näkemys vaihtoehtoisesta seuraamusjärjestelmästä.

-

Muut yleiset kommentit oikeusturvaa ja seuraamuksia koskevasta 4 luvusta.

-

5 luku. Tietojenkäsittelyn erityistilanteet

Yleiset kommentit henkilötietojen käsittelyä journalistisia, akateemisen, taiteellisen tai kirjallisen ilmaisun tarkoituksia varten koskevasta 27 §:stä.

-

Yleiset kommentit tieteellisiä ja historiallisia tutkimustarkoituksia sekä tilastollisia tarkoituksia varten tapahtuvaa käsittelyä koskevista poikkeuksista ja suojaustoimista

-

Muut yleiset kommentit tietojenkäsittelyn erityistilanteita koskevasta 5 luvusta.

-

Laki rikoslain 38 luvun 9 §:n ja 10 §:n 3 momentin muuttamisesta

Yleiset kommentit tietosuojarikosta koskevasta 9 §:stä.

-

Muut mahdolliset kommentit

Muita huomioita työryhmän mietinnöstä ja ehdotuksesta hallituksen esitykseksi

-

Rissanen Jaana
Eläketurvakeskus